

ورقه راهنمای معیار

ساحة تأثیر 3 WPHF: عکس العمل بشردوستانه

ورقه راهنمای ذیل اشخاص تحت پوشش WPHF را با معیارهای ضروری برای استفاده در "ساحة تأثیر 3 WPHF: عکس العمل بشردوستانه" آشنا میکند. این ورقه همچنین دیگر معیارهای پیشنهادی را معرفی میکند و رهنمودهای عمومی را در حصة استفاده از معیارها، سطوح مبنا، و اهداف و ابزارهای تایید ارائه میکند¹.

چارچوب نتایج

بیانیه تأثیر عبارت است از: **اشتراک و راهبری فعال زنان در پلانگذاری و اقدامات بشردوستانه**

شما باید از این عبارت در سطح تأثیر استفاده کنید و آن را از لست معیارهای الزامی انتخاب کنید (به تعاریف در بخش بعدی مراجعه کنید). شما همچنین باید بیانیه(های) نتایج، بیانیه(های) خروجی و معیارهای خود² را بر اساس پروژه های خود تهیه و ترتیب کنید.

نتایج مورد انتظار	معیارها	ابزار/منابع تایید	فعالیت ها	بودجه
تأثیر اشتراک و راهبری فعال زنان در حصة پلانگذاری و اقدامات بشردوستانه ³	حداقل یک (1) مورد را انتخاب کنید: 3.1. تعداد/فیصدی زنان اشتراک کننده در پروسه تصمیم گیری در حصة پلانگذاری و عکس العمل بشردوستانه 3.2. انواع مکانیزم های ایجادشده برای تقویت پلانگذاری، چارچوب ها و پروگرام های بشردوستانه مبتنی بر جنسیت	بررسی سند یا سروی بررسی سند، مصاحبه یا مشاهده		
نتیجه (نتایج) ⁴ بیانیه(های) نتیجه را بر اساس پروژه خود تهیه کنید.	هر دو معیار تحقق ذیل را در سطح نتیجه شامل کنید: R1. تعداد اشخاصی که مستقیماً از عکس العمل مرتبط مستفید میشوند (بر اساس جنسیت، گروه جنسی یا متغیرهای دیگر ⁵) R2. تعداد اشخاصی که به شکل غیرمستقیم از عکس العمل مرتبط مستفید میشوند و برای هر نتیجه 1-2 معیار دیگر جهت نشان دادن تغییر پروژه خود تعریف کنید.	بررسی سند/ لست های اشتراک کنندگان بررسی سند/ تخمین ⁶ باید توسط دریافت کنندگان کمک تعریف شود		

1 یک راهنمای نظارت و ارزیابی جداگانه ای در اختیار همه اشخاص تحت پوشش قرار میگیرد. این راهنما شامل طرز العمل های تخنیکی دقیقی درباره روشهای نظارت و ارزیابی، از جمله نحوه توسعه چارچوب نتایج، است.

2 بین معیارهای کمی و کیفی چارچوب نتایج باید توازن وجود داشته باشد معیارهای کیفی به شما این امکان را میدهد که تجربیات، نظریات و برداشت های اشخاص و گروهها را به دقت بررسی کنید و به تشریح "نحوه" و "چرایی" واقع شدن تغییرات کمک میکند.

3 **تأثیر** عبارت است از تغییر بلندمدت پروژه که انتظار میرود بر اثر نتایج به دست آمده محقق شود. این بدان معنا نیست که تغییر باید در سطح ملی واقع شود. وسعت تأثیر به خود شما تعلق دارد.

4 **نتیجه** عبارت است از تغییرات میان مدتی که انتظار میرود بر اثر کامل شدن خروجی ها واقع شوند. شما میتوانید یک یا چند نتیجه داشته باشید. دستیابی به حداکثر 2 نتیجه، مطلوب است. این اصطلاح نمونه ای از بیانیه نتیجه است: "افزایش هماهنگی بین مستفیدشوندگان محلی بمنظور اجرای مکانیزمهای جلوگیری از اختلاف".

5 متغیرهای دیگر (یا **تفکیک**) ممکن است شامل معلولیت، IDP یا پناهندگان، زنان سرپرست خانوار و غیره باشد.

6 به تعریف "مستفیدشونده غیرمستقیم" مراجعه کنید.

نتایج مورد انتظار	معیارها	ابزار/منابع تایید	فعالیت ها	بودجه
خروجی(ها) ⁷ برای هر نتیجه مجموعه ای از خروجی ها را تهیه و ترتیب کنید.	برای هر خروجی، 1-2 معیار تهیه و ترتیب کنید	باید توسط دریافت کننده هریک از معیارها تعریف شود	برای هر خروجی، فعالیت های خود را لست کنید	برای هر خروجی، مقدار بودجه را وارد کنید

معیارهای الزامی

شما به حیث شخص تحت پوشش WPHF، مکلف هستید به منظور تسهیل راپوردهی جهانی و بیان تاثیر و انجام پروژه های خود، از مجموعه ای از معیارهای استاندارد استفاده کنید (به جدول 1 مراجعه کنید).

بنابراین، شما باید موارد ذیل را انتخاب کنید:

- حداقل یک معیار سطح تاثیر؛ و
- هر دو معیارهای تحقق (مستفیدشوندگان مستقیم و غیرمستقیم)

شما میتوانید معیارهای دیگری را که به پروژه شما مرتبط باشد، اضافه کنید. یک قاعده خوب این است که برای هر نتیجه و بیانیه خروجی، بیشتر از سه (3) معیار نداشته باشید.

جدول 1: تعاریف معیار (معیارهای الزامی)

معیارهای الزامی	تعریف ها
معیار تاثیر 3.1 تعداد/فیصدی زنان اشتراک کننده در پروسه تصمیم گیری در حصة پلانگذاری و اقدامات بشردوستانه	این معیار کمی تعداد مجموعی زنان اشتراک کننده فعال در حصة تصمیم گیری نهادها، کمیته ها یا مکانیزم های اجتماعی یا دیگر ساحات اظهارنظر و تاثیرگذاری زنان بالای تصمیمات مربوط به نحوه انجام عکس العمل ها و اقدامات در محلات، نواحی، منطقه یا کشور را نشان میدهد. اشتراک در پروسه تصمیم گیری به حضور فیزیکی زنان در نهاد یا کمیته تصمیم گیری محدود نمیشود، بلکه توانایی زنان در زمینه مطرح کردن مشکلات، تاثیرگذاری بالای تصمیمات یا پروسه ها یا رای دادن برای تصمیم گیری را نیز شامل میشود. شما باید "تعداد" مجموعی زنان را راپور دهید و ضرورتی به استفاده از معیار "فیصدی" نیست. اگر میخواهید علاوه بر تعداد، فیصدی را نیز ذکر کنید، باید آن را بالای تعداد مجموعی زنان اشتراک کننده فعال در پروسه تصمیم گیری تقسیم کنید تا مجموع تعداد زنان اشتراک کننده در سر وی محاسبه شوند. طور مثال، 50% (50 نفر از 100 نفر زن). این معیار، در صورت امکان، باید براساس جنسیت و گروه سنی (کلانتر از 18 سال و خردتر از 18 سال) تفکیک شود.
معیار تاثیر 3.2 انواع مکانیزم های ایجادشده برای تقویت پلانگذاری، چارچوب ها و پروگرام های بشردوستانه مبتنی بر جنسیت	این معیار کیفی انواع مختلف مکانیزم ها یا پروسه هایی را که سازمان شما یا نهادهای دیگر برای اصلاح پلانگذاری و اقدامات بشردوستانه به کار میگیرند و با نیازمندی ها و اولویت های زنان و دختران ارتباط دارد، تشریح میکند. بعضی از این مکانیزم ها عبارت اند از: <ul style="list-style-type: none"> • ساختارهای اجتماعی مرتبط با پلانگذاری یا مقابله با بحران • پروسه های تخصیص بودجه اضطراری به خانواده ها • گروههای توظیفی مشترک • سیستم های نظارت یا فیدبک. • مستندات یا استراتژیهای پلانگذاری که عکس العمل فوری را در مقابل بحران های بشری مشخص میکنند • چارچوب های مربوط به نیازمندی های خاص زنان و دختران در دوران بحران • تحلیل مبتنی بر جنسیت مکانیزم ها متغیر و مبتنی بر وضعیت و بحران است.
معیار تحقق 1: تعداد اشخاصی که مستقیماً از عکس العمل مرتبط مستفید میشوند (بر اساس جنسیت،	از هر دو معیار تحقق استفاده کنید. معیارهای تحقق را در سطح نتیجه شامل کنید منظور از مستفیدشوندگان مستقیم، اشخاص، گروهها یا سازمان هایی است که مستقیماً از مداخله شما مستفید میشوند، یا دریافت کننده مستقیم فعالیت های شما است و صراحتاً در بیانیه های خروجی و نتیجه چارچوب نتایج ذکر شده است. مستفیدشونده مستقیم همان گروه هدف است.

⁷ خروجی محصول یا خدمت عینی و قابل ارائه ای است که در نتیجه فعالیت های اجراشده ایجاد میگردد. این اصطلاح نمونه ای از بیانیه خروجی است: "دسترسی به معلومات مربوط به قابل دسترس بودن خدمات خاص زنان و دختران که در دوران بحران انسانی ارائه میشود".

معیارهای الزامی	تعریف ها
گروه جنسی یا سایر متغیرها)	مستفیدشوندگان مستقیم باید براساس جنسیت و گروه (اشخاص کمتر از 18 سال و کلانتر از 18 سال) تفکیک شوند. در صورت ضرورت، میتوان تفکیک های دیگر را نیز شامل ساخت (مثلاً معلولیت، IDP، پناهندگان یا اعضای جامعه میزبان، زنان سرپرست خانوار، مستفیدشوندگان و غیره).
معیار تحقق 2: تعداد اشخاصی که به صورت غیرمستقیم از عکس العمل مرتبط مستفید میشوند	منظور از مستفیدشوندگان غیرمستقیم، اشخاص، گروهها یا سازمانهایی است که هدف مستقیم مداخلات ذکر شده در چارچوب نتایج نیست اما به شکل غیرمستقیم از فعالیت های شما متأثر میشوند. دیگر اعضای جامعه، یا بستگانی که از مداخلات مربوط به اشتراک مستفیدشونده مستقیم مستفید میشوند، را میتوان مستفیدشونده غیرمستقیم دانست. تعداد مستفیدشوندگان غیرمستقیم معمولاً با ضرب کردن حداوسط تعداد اعضای خانوار در تعداد مستفیدشوندگان مستقیم محاسبه میشود. در مواردی که احتمال شمارش مجدد وجود دارد، بهتر است از حداوسط تعداد کوچک تر استفاده شود. مثلاً، اگر حداوسط تعداد خانوار 5 و تعداد مستفیدشوندگان مستقیم 100 باشد، محاسبه به این شکل انجام میشود: $500 = 100 \times 5$. ضرور نیست مستفیدشوندگان غیرمستقیم تفکیک شوند.

سایر معیارهای نتیجه پیشنهادی

معیارهای نتیجه ذیل صرفاً پیشنهادی است و برای راهنمایی در حصة تعریف معیارهای مربوط به سطح نتیجه در نظر گرفته شده است. آنها الزامی نیستند.

معیارهای نتیجه پیشنهادی	تعاریف
تعداد CSO های حمایت شده/برخوردار از امکانات ظرفیت سازی برای اشتراک موثر در پروسه پلانگذاری، عکس العمل و کمک رسانی بشردوستانه	این معیار کمی است و تعداد مجموعی CSO هایی را نشان میدهد که از حمایت مستقیم یا خدمات ظرفیت سازی سازمان یا همکاران شما مستفید شده اند، در نظر گرفته شده است. ظرفیت سازی در راستای عکس العمل ها و/یا اقدامات بشردوستانه یا بحرانی راهنمایی، مشاوره یا آموزش رسمی را که CSO در دوره اجرای پروژه از سازمان یا همکاران اجرایی شما دریافت میکند، شامل میشود. این موضوعات بالای ایجاد مهارت و دانش در حصة راهبری زنان در بخش اقدامات بشردوستانه و بحرانی، یا دیگر آموزش های توانمندسازی زنان برای اشتراک فعال در اقدامات بشردوستانه و بحرانی متمرکز است. تعداد CSO های اشتراک کننده و نه تعداد آموزش های ارائه شده در مدت اجرای پروژه را در نظر بگیرید. همچنین میتوانید تعداد اشتراک کنندگان شامل حمایت را تعقیب کنید. در صورت ضرورت، این معیار را براساس نوع سازمان تفکیک کنید. مثلاً، سازمان دارای مدیر زن، سازمان دارای مدیر جوان، سازمان مخصوص معلولین یا دیگر انواع سازمان ها.
تعداد/نوع کمپاین های حمایتی با مدیریت زنان، گفتمان های اجتماعی، یا کمپاین های اطلاع دهی مخصوص ارتقای سطح آگاهی درباره اقدامات بشردوستانه	این معیار هم کیفی و هم کمی است و برای شمارش تعداد و تشریح نوع کمپاین های حمایتی، گفتمان های اجتماعی، کمپاین های آگاهی دهی یا اطلاع رسانی یا دیگر رویدادهایی که از طرف سازمان شما برای ارتقای سطح آگاهی مستفیدشوندگان و/یا جوامع و اشخاص وابسته دیگر در حصة بحران انسانی فعلی (بشمول پاندمیک کووید-19) اجرا میشود، در نظر گرفته شده است.
تعداد شبکه ها یا انجمن های زنان که در زمینه اقدامات، عکس العمل ها و پلانگذاری بشردوستانه همکاری میکنند	این معیار کمی تعداد مجموعی شبکه ها یا انجمن های تشکیل شده برای هدایت و/یا هماهنگ سازی اقدامات، عکس العمل ها و پلانگذاری بشردوستانه یا دیگر پیامدهای بحران انسانی، بشمول شیوع کووید-19 (مثلاً خشونت بر علیه زنان در دوران شیوع) را شمارش میکند. شبکه ها و انجمن ها مجموعاً یک گروه از سازمان ها هستند. سازمان شما ممکن است عضو یک شبکه یا انجمن باشد.
تعداد زنان، دختران و جمعیت های تحت تأثیر بحران که مستقیماً تحت پوشش پروگرام های سازمان های جامعه مدنی قرار دارند	این معیار کمی تعداد مجموعی زنان و دختران، مردان و پسرانی را که در دوران بحران انسانی از حمایت سازمان یا همکاران شما بهره مند شده اند، شمارش میکند. حمایت ممکن است به شکل ارائه مستقیم خدمات یا کالا (غذا، پول نقد، وسایل، لوازم بهداشتی، امکانات و غیره)، سرپناه یا هر چیزی که تأثیر منفی بحران انسانی بالای جمعیت را کاهش میدهد، باشد. این معیار، در صورت امکان، باید براساس جنسیت و گروه سنی (کمتر از 18 سال و کلانتر از 18 سال) تفکیک شود.
تعداد مطالب و/یا کمپاین های رسانه های اجتماعی (فیسبوک، ویبسایت، رادیو، توئیتر، وینار و غیره) که مردم مشاهده کرده اند.	این معیار کمی تعداد مجموعی کلیک های شبکه های اجتماعی و/یا تعداد مجموعی اشخاص تحت پوشش کمپاین را نشان میدهد. در مورد شبکه های اجتماعی، این معیار میتواند شامل تعداد بازدید از ویبسایت یا فیسبوک، پیام های واتساپ، جلسات رادیویی، توئیت ها، وینارها و... که به دسترس اشخاص قرار گرفته است و محصول توسعه یا حمایت سازمان شما یا همکاران اجرایی بوده است، باشد. این معیار همچنین تعداد کمپاین های مختلف در شبکه های اجتماعی که به دسترس یا مشاهده اشخاص قرار گرفته است، را ثبت میکند. در مورد پروگرام های رادیویی، تعداد تخمینی اشخاص دریافت کننده پیام را، بر اساس دیتاهای استیشن رادیویی، ذکر کنید.

تعاریف	معیارهای نتیجه پیشنهادی
این معیار کمی تعداد مجموعی خانوارهای (یا زنان) دارای سرپرست زن که مستقیماً از پول نقد، کمک غذایی، بسته های بهداشتی یا اجناس دیگر برای تامین نیازمندی های اساسی و انسانی خود مستفید شده اند، را ثبت میکند. خانوارهایی (یا زنانی) که چندین نوع کمک دریافت کرده اند باید فقط یک مرتبه شمارش شوند. در صورت ارائه مساعدت مالی، تعداد مجموعی زنان/خانوارها و نحوه استفاده از آن کمک را ذکر کنید.	تعداد خانوارهای (یا زنان) دارای سرپرست زن که از پول نقد، غذا یا اجناس دیگر برای تامین نیازمندی های اساسی خود مستفید شده اند

معیار چیست؟

معیارها (Indicators) به این شکل تعریف میشوند "عوامل یا متغیرهای کمی یا کیفی که ابزارهای ساده و معتبری برای سنجش دستاورد، در اختیار قرار میدهند تا بتوان تغییرات مرتبط با مداخله را انعکاس داد یا به ارزیابی عملکرد نقش آفرین توسعه پرداخت"⁸.

بعبارت ساده، معیارها "علانمی" برای نشان دادن پیشرفت انجام شده در حصه خروجی ها و نشان دادن این مسئله هست که تغییرات از طریق نتایج موردانتظار، واقع شده اند.

سه نوع معیار وجود دارد:

- **معیار خروجی:** از این معیار برای تعقیب پروسه کامل شدن خروجی (محصول یا خدمت ارائه شده) استفاده میشود
- **معیار نتیجه یا عملکرد:** این معیارها تغییرات کوتاه مدتی را که بر اثر تکمیل خروجی ها اتفاق می افتد، نشان میدهد.
- **معیار تأثیر:** این معیارها، معیارهایی هستند که تغییر بلندمدت یک مداخله را که در اثر نتایج واقع شده، سنجش میکند.

معیار به شکل زیر تهیه میشود:

واحد سنجش + آنچیزی که سنجش/پیگیری میشود (واحد تحلیل) + (تفکیک مربوطه)

مثال:

- تعداد (یا فیصدی) + زنان اشتراک کننده در پروسه تصمیم گیری در حصه پلانگذاری و عکس العمل بشردوستانه + (تفکیک براساس گروه سنی)
- تعداد + کمپاین های حمایتی با مدیریت زنان در زمینه عکس العمل بشردوستانه + (تفکیک براساس منطقه)

مقادیر سطح مبنا و اهداف

برای هر معیار، به مقدار سطح مبنا و هدف ضرورت است.

مقدار **سطح مبنا** معلوماتی است که در ابتدای پروژه بمنظور نشان دادن نقطه شروع معیار جمع آوری میشود. در حصه معیارهای نتیجه و تأثیر، سطح مبنا همان اولین مرتبه ای است که دیتاها جمع آوری میشوند. باتوجه به معیار، بعضی اوقات این مقدار ممکن است صفر (0) باشد.

بعنوان مثال، برای معیار "تعداد زنان اشتراک کننده در پروسه تصمیم گیری در حصه پلانگذاری و عکس العمل بشردوستانه"، ممکن است قبل از شروع پروژه شما فقط 10 نفر از 50 نفر زن در ساحة هدف شما، اشتراک خود در عکس العمل ها را راپور داده باشند. در اینصورت، سطح مبنای شما 10 زن خواهد بود.

در صورت استفاده از "فیصدی" (علاوه بر تعداد)، این به معنای اشتراک 20% (یا 10 نفر از 50 نفر) از زنان تحت پوشش سروی در پروسه های تصمیم گیری است. 20% (10 از 50) سطح مبنای شما خواهد بود.

در حصه معیارهای خروجی، مقدار سطح مبنا معمولاً صفر (0) است چراکه مداخله ای قبلاً وجود نداشته است.

برای معیار "تعداد کمپاین های حمایتی با مدیریت زنان که بر اساس عکس العمل بشردوستانه شکل گرفته است"، ممکن است در ابتدای پروژه هیچ کمپاین قبلی وجود نداشته باشد. این بدان معناست که سطح مبنای شما 0 خواهد بود.

اهداف عبارتند از مقصدی که میخواهید در ختم پروژه به آنجا برسید. اهداف باید واقع بینانه بوده و با مداخله مطابقت داشته باشد. همه معیارها باید هدف داشته باشند. در اینجا با استفاده از همین معیار، مثالی آورده شده است:

⁸ لغاتنامه اصطلاحات کلیدی OECD در مورد ارزیابی و RBM (2002) <https://www.oecd.org/dac/evaluation/2754804.pdf>

برای معیار "تعداد زنان اشتراک کننده در پروسه تصمیم گیری در حصة پلانگذاری و عکس العمل بشردوستانه"، ممکن است احساس کنید که در اثر مداخلات شما، این عدد از 10 به 40 زن (از 50 زن) افزایش می یابد. 40 هدف شما خواهد بود.

اگر (علاوه بر تعداد) از "فیصدی" هم استفاده میکنید، و احساس میکنید که مداخلات شما باعث افزایش توانایی زنان در زمینه اشتراک در پروسه های تصمیم گیری خواهد شد، هدف شما باید 80% (40 از 50) باشد.

یک مثال دیگر، با استفاده از معیار "تعداد کمپاین های حمایتی با مدیریت زنان که بر اساس عکس العمل بشردوستانه شکل گرفته است"، اینست که پروژه شما باید حمایت از 5 کمپاین حمایتی با مدیریت زنان را هدف خود قرار بدهد. 5 هدف شما خواهد بود.

ابزار تایید و منابع

هر معیار در چارچوب نتایج به ابزاری برای تایید و همچنین منبع ضرورت دارد.

ابزار تایید "نحوه" (میتود) جمع آوری دیتا است. به این پروسه روش جمع آوری دیتاها نیز گفته میشود. مثال ها: بررسی سند، مصاحبه، سروی، ارزیابی، مشاهده، بحث گروهی متمرکز و غیره.

منبع همان "محل" جمع آوری دیتا است. مثال: سروی ملی، احصائیه موسسه، جمعیت هدف و غیره.